

Norges vassdrags-og energidirektorat
v/Anne Marit Ruud
nve@nve.no

3511 HØNEFOSS, 8. september 2026
Deres ref: 202601321
Vår ref: 1667972

**Revisjon av forskrift om sikkerhet ved vassdragsanlegg (damsikkerhetsforskriften).
Høringsinnspill fra Foreningen til Bægnavassdragets Regulering (FBR)**

Vi viser til høringsnotat 15.6.2026 med forslag til endringer i damsikkerhetsforskriften (DSF).

FBR er konsesjonær og eier av reguleringsanlegg i Begnavassdraget. Foreningen ble etablert i 1908. FBRs største medlemmer i dag er Hafslund Kraft, Skagerak Kraft og Å Energi Vannkraft, disse tre har representasjon i foreningens styre.

FBR slutter seg til Fornøybar Norges høringsinnspill til revidert DSF, og fremmer i tillegg følgende merknader.

§ 2-3. (2) Leder

Etter § 2-3 (2) må Leder være ansatt hos den ansvarlige. Kravet om ansettelse er absolutt.

I mange regulerte vassdrag er det som regel en brukseierforening som har konsesjon til vassdragsreguleringen, og som følgelig er eier av, og den ansvarlige for vassdragsanleggene. Brukseierforeninger er organisert etter vedtekter godkjent av myndighetene, med hjemmel i vassdragsreguleringsloven. Foreningens medlemmer er kraftselskapene som i felleskap nytter regulert vann konsedert til brukseierforeningen. Medlemmene har oftest ulike deltakerander i den enkelte regulering/vassdragsanlegg. Den ansvarlige representeres av foreningens styre som fattet beslutninger i felleskap.

Det er i dag svært få brukseierforeninger som har egne ansatte. Drift av foreningene er i all hovedsak basert på tjenestekjøpsavtaler med ett eller flere av medlemmene i foreningene. Med unntak av drift av kraftverk, er foreningens oppgaver i stor grad sammenfallende og overlappende med medlemmenes, og innen samme geografiske områder. Gjennom tjenestekjøpsavtalene har brukseierforeningen tilgang til medlemmenes ressurser. Dette sikrer et felleskap med samarbeid om kostnadseffektiv drift, vedlikehold, beredskap og prosjektgjennomføring.

FBR har etablert tjenestekjøpsavtaler med de tre ovenfor nevnte medlemsselskap.

Gjennom tjenestekjøpsavtaler kan foreningene/styret utpeke eller avtale den mest hensiktsmessige Leder etter DSF § 2-3. Det er da styret som har ansvaret for at Leder ivaretar kravene iht. DSF, ikke hans eller hennes arbeidsgiver.

Forskriften bør åpne for at Leder etter § 2-3 kan være ansatt hos et av medlemmene av brukseierforeningen. Det kan enten gjøres ved å endre på forskriftsteksten, eller ved å beskrive dispensasjonsadgangen tydelig for brukseierforeninger.

FBR foreslår at ledd (2) endres til:

Leder skal være ansatt hos den ansvarlige for vassdragsanlegget. Norges vassdrags- og energidirektorat kan ved enkeltvedtak godkjenne at leder er ansatt hos en annen enn den ansvarlige.

Det vises til vår klage datert 30.4.2026 til Energidepartementet på NVEs avslag på søknaden om dispensasjon fra krav til leder etter damsikkerhetsforskriften § 2-3, for ytterligere begrunnelse og forklaring for forslaget.

§ 3.8.1 (2) Kvalifikasjonskrav

Forskriften bør åpne for at fagskoleutdannede med lang og relevant dokumentert praksis, kan bekle funksjonen som stedlig anleggsleder for dammer i klasse 3 og 4.

Som ellers er det å fungere godt som anleggsleder, i større grad knyttet til lang og relevant erfaring og ikke minst til samarbeidsevne og personlig egnethet, enn til forskjellen i formell utdanning mellom ingeniørhøgskole og teknisk fagskole.

§ 5.7 (9) Nåledammer

Det bygges i dag ikke nye dammer med nåleløp for flomavledning. Det er god grunn til at nåleløp med lange nåler og stort vanntrykk ikke kan godkjennes for flomavledning. Åpning og setting av tunge nåleløp er svært arbeidskrevende og til dels risikofyllt. Flomløp med korte og lette nåler, er derimot for øvet personell med gode rutiner, sikre og raske å åpne.

Forskriften bør gi dispensasjon til at nåleløp på eksisterende mindre dammer kan godkjennes som flomavledning. Kriteriet kan være knyttet til oppdemmet volum og/eller vanntrykk på nålene, samt at den ansvarlige må kunne dokumentere rutiner og personell som kan manøvrere flomløpet.

Små og lave nåledammer vil med gjeldende regelverk lett bli plassert i høy klasse siden forskriften forutsetter at nåleløp uansett størrelse, ikke kan åpnes. Bruddberegninger legger da til grunn at nåleløpet utelukkende selv-åpner ved fullstendig sammenbrudd, og gir en urealistisk stor dambruddsbølge.

§ 8.4 Høydesystem

Alle kotehøyder skal oppgis i henhold til Kartverkets gjeldende høydesystem, og alle horisontale koordinater skal oppgis i henhold til Kartverkets gjeldende horisontale referansesystem.

Kravet vil medføre at anleggseiere må oppdatere et stort antall tegninger og planer. Det er ikke hensiktsmessig bruk av tid og ressurser. Ved ombygging av dammen vil NN2000 uansett bli benyttet som høydesystem, uavhengig av om man tidligere har benyttet NN1954 eller lokale høyder. Intensjonen og formålet med kravet må være å holde god oversikt over, og kontroll på differansene mellom høydegrunnlagene.

Med vennlig hilsen
for Foreningen til Bægnavassdragets Regulering

Gaute Skjelsvik
Styreleder

Øyvind Eidsgård
Daglig leder

Brevet er elektronisk signert